EI 10761

Södra Skärgården

OMRÅDESPLAN

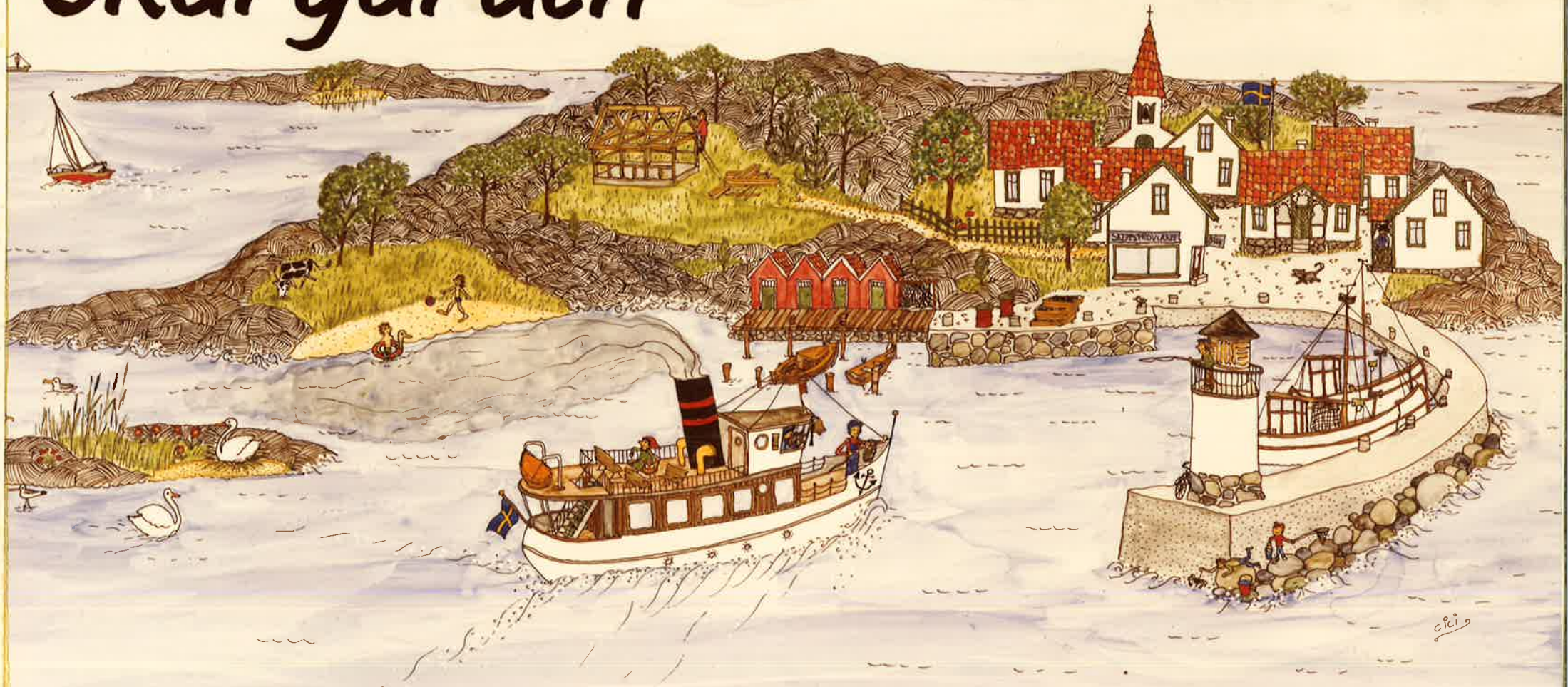

STADSBYGGNADSKONTORET GENERALPLANEAVDELNINGEN GÖTEBORG

CHRISTINE GÖHLNER - 82

RAPPORT 83:3
DECEMBER 1982

Följande rapporter har utkommit:

1. Förslag till områdesprogram

   a. Remissupplaga nov 1980
   b. Remissinstansernas synpunkter och kontorets kommentarer febr 1982

2. Förslag till områdesplan

   a. Remissupplaga juni 1982
   b. Remissvar och kommentarer dec 1982

3. Områdesplan dec 1982

   Bilaga 1. Underlagsmaterial (del av 2a)
   Bilaga 2. Remissvar och kommentarer (2b)

Handläggare:

Britt Kjellberg, tel 612242
Göran Jonsson, tel 612228

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid
ALLMÄNT	1
Bakgrund	1
Riktlinjer i områdesprogram	1
Beslut om områdesplanen	1
BESTÄMMELSER TILL OMRÅDESPLAN, MARKANVÄNDNING	2
Allmänt	2
Oförändrad markanvändning	2
Förändrad markanvändning	2
BESKRIVNING TILL OMRÅDESPLAN	3
Utvecklingsantaganden	3
Riksintressen - Lokala intressen	3
Bebyggelse, verksamheter, mm	4
Friluftsliv, natur- och kulturvård	6
Säkerställande av skärgårdens värden	8
Användning av vattenområden	8
Kommunikationer	8

ALLMÄNT

BAKGRUND

Kommunfullmäktige beslutade år 1977 (GKH 95/77) att en områdesplan för södra skärgården skulle upprättas. Planen skall ange riktlinjer för detaljplaneringen inom området och utgöra ett säkerställandeinstrument för den fysiska riksplaneringen. I denna har södra skärgården utpekats som riksintressant för det rörliga friluftslivet, kulturminnesvården och yrkes- och fritidsfisket.

Huvudsyftet med områdesplanen är att sinsemellan avväga det lokala utbyggnadsbehovets, friluftslivets, kulturminnesvårdens och naturvårdens intressen och att ange ramar för bebyggelseutvecklingen. Ett annat syfte är att studera bl a kollektivtrafiken och andra servicefunktioners problem så att handlingsfrihet för framtida lösningar ryms i planen.

RIKTLINJER I OMRÅDESPROGRAM

Områdesplaneringen har genomförts i två steg, områdesprogram och områdesplan. I områdesprogrammet från nov 1980 redovisades olika intressen, förutsättningar och konflikter inom området. Programarbetet resulterade i förslag till riktlinjer för det fortsatta arbetet.

Dessa förslag till riktlinjer spänner över flera nivåer. Vissa riktlinjeförslag har påverkat områdesplanearbetet medan andra påverkar senare skeden i planeringen och genomförandet. De förslag till riktlinjer, som ligger till grund för framtagandet av områdesplanen, redovisades i byggnadsnämnden 82-02-09.

BESLUT OM OMRÅDESPLANEN

Avsikten är att områdesplanen för södra skärgården skall föras fram till antagande i kommunfullmäktige men ej till fastställelse av länsstyrelsen. Planen får således ingen rättsverkan mot enskild. Planen kommer att utgöra underlag för kommunala nämnders och styrelsers åtgärder inom området, liksom för statliga myndigheters förordnanden. Dessutom utgör den underlag för fastighetsbildningen i ej planlagda delar.

Planperiodens längd kan inte entydigt preciseras. För bebyggelseområden utgör den överblickbara perioden ungefär 10 år. För bevarandeområdena får planen längre giltighet, eftersom syftet är att på lång sikt säkerställa dessa områden mot exploatering eller annan förändring.

Ändring av beslut kan ske genom revidering av planen - antingen genom översyn av hela planen eller genom detaljplan som reviderar en del av områdesplanen. Ändring ska ske enligt byggnadslagens regler med utställning, samråd etc.

BESTÄMMELSER TILL OMRÅDESPLAN, MARKANVÄNDNING

ALLMÄNT

Förslaget till områdesplan för Södra skärgården består av en plankarta och en rapport. Plankartan i skala 1:40 000 visar förslag till markanvändning och förordnandeområden, samt i skala 1:20 000 helårsöarnas bebyggelseområden. Rapporten innehåller dels bestämmelserna till plankartan, dels beskrivning av förslaget till områdesplan.

Plankartans beteckningar överensstämmer med beteckningarna i markdispositionsplanen.

OFÖRÄNDRAD MARKANVÄNDNING

a) Nuvarande markanvändning

Bostäder/fritidshus: Områden med bostäder, fritidshus, verksamheter, service etc. Det kan gälla planlagda och icke planlagda områden. Inom planlagda områden finns outnyttjade byggnadsrätter. Därtill kan vissa kompletteringsmöjligheter finnas. Huruvida dessa kan utnyttjas måste avgöras genom planändring eller enklare planutredning (dispensgivning). Eventuell komplettering inom icke planlagda områden måste prövas genom planläggning eller i vissa fall enklare planutredning. I kommunöversikten betecknas områdena D1 (område med fastställd detaljplan), D3 (område utan detaljplan där arbete med detaljplan pågår) och R1 (område med omfattande fritidsbebyggelse).

Nuvarande markanvändning består: Områden där rådande markanvändning skall behållas. Inga förändringar får vidtagas som i nämnvärd grad påverkar nuvarande markanvändning. Områdena är riksintressanta för det rörliga friluftslivet och kulturminnesvården. Ingår i kommunöversikten som förordnande- och riktlinjeområden.

b) Långsiktigt bevarad markanvändning

Område av stort värde för naturvården: Områden med dokumenterade värden för den vetenskapliga naturvården (klass I och II enligt natur- och kulturvårdsprogrammet). Här får inga åtgärder vidtas som kan skada bevarandevärdet. Däremot kan åtgärder behövas för skötsel av området och kanalisering av besökare. Alla åtgärder bör föregås av en skötselplan. I kommunöversikten betecknas områdena F1 (naturreservat), F4 (skydd för djurlivet) och R5 (område med stora naturvärden).

Område av särskilt stort värde för kulturminnesvården: Områden med kulturhistoriskt värdefulla objekt (senast redovisade i natur- och kulturvårdsprogrammet). Här får inga åtgärder vidtas som kan skada objekten eller i nämnvärd grad förändra objektens närmaste omgivning. För att behålla objektens värde kan åtgärder för skötsel och vård behövas s k fornvård. Hela skärgården är riksintressant för kulturminnesvården. Området har beteckningen R6 (område med stora kulturhistoriska värden) i kommunöversikten.

Område av särskilt stort värde för rörligt friluftsliv: Områden som har goda förutsättningar för friluftsliv och naturupplevelser. Åtgärder och anläggningar för dessa ändamål kan behövas. Innan sådana utföres skall skötselplan upprättas. Om värdefulla områden för natur- och/eller kulturminnesvården ingår skall erforderlig hänsyn tas till dessa. Hela skärgården är riksintressant för det rörliga friluftslivet. Området har beteckningen R4 (område med stort friluftsvärde) i kommunöversikten.

Område av stort värde för friluftsbad: Områden med goda förutsättningar för friluftsbad. Åtgärder som förbättrar badmöjligheterna och ökar tillgängligheten kan behövas. Anlöpningspunkt för passagerarbåtar kan behövas. Fritidsbåtar bör så långt möjligt koncentreras till lämpliga platser. Avlysning av all båttrafik i de mest attraktiva badvikarna bör ske. Om värdefulla områden för natur- och kulturminnesvården ingår skall erforderlig hänsyn tas till dessa.

FÖRÄNDRAD MARKANVÄNDNING

Områden som ska kunna tas i anspråk för bebyggelse: Osäkerhet råder om när områdena behöver tas i anspråk. Exploateringens omfattning ska avgöras i detaljplan. Erforderliga friytor skall avsättas utmed strandzon. Området betecknas R2 (nybyggnadsområde på kort sikt) i kommunöversikten.

BESKRIVNING TILL OMRÅDESPLAN

UTVECKLINGSANTAGANDEN

Helårsboendet är koncentrerat till Asperö, Brännö, Köpstadsö, Styrsö, Donsö och Vrångö (helårsöar). Den 31 december 1981 var befolkningen 3 564 personer. Sedan införlivningen med Göteborg 1974 har befolkningen ökat med ca 460 personer. Under samma period har det byggts ca 160 helårshus, dvs ca 20 helårshus per år. Antalet arbetstillfällen i skärgården är ca 500 och har inte förändrats under perioden. Pendlingen till fastlandet är stor, närmare 40% av den förvärvsarbetande befolkningen. Den kvinnliga förvärvsintensiteten är låg jämfört med övriga områden i kommunen.

Det finns i dag inget som tyder på några dramatiska förändringar av nuvarande utveckling. En utbyggnadstakt som motsvarar de senaste årens bostadsbyggande - ca 20 hus per år - har utgjort grund för områdesplanen.

Det har inte framkommit några tröskelvärden som utlöser stora investeringar i södra skärgården. Alla grundläggande investeringar i tekniska system, skolor etc är genomförda. Eftersom man inte kan räkna med en expansion som inom överskådlig tid utlöser nya stora investeringar, har mark avsedd för bebyggelse avgränsats så att konflikter med natur- och kulturvårdens samt friluftslivets intressen har undvikits.

RIKSINTRESSEN—LOKALA INTRESSEN

I skärgården finns många orörda områden och öar. Dessa är mycket attraktiva för friluftslivet och natur- och kulturvården. Här bör dessa intressen prioriteras om konflikt uppstår med annan markanvändning.

En förutsättning för en fortsatt levande skärgård är att villkoren för befolkningen inte försämras. Utbudet av bostäder, arbete och service får inte tillåtas minska till en sådan nivå att människorna får svårt att bo kvar. Ett ensidigt hävdande av det rörliga friluftslivets intressen kan t ex begränsa öbornas möjligheter att utnyttja vattenområdet i sin yrkesutövning. Likaså kan hänsynen till bl a kulturminnesvården leda till restriktioner för den enskilde, t ex vid olika former av byggnadsarbeten. På helårsöarna bör därför de bofastas behov prioriteras om konkurrens uppstår från friluftslivet eller natur- och kulturvården. Undantag utgör de områden som i områdesplanen är betecknade med "långsiktigt bevarad markanvändning". Här är redan en avvägning gjord mellan de olika intressena.

BEBYGGELSE, VERKSAMHETER MM.

HELÅRSBEBYGGELSE

Skärgårdens sex "helårsöar", Asperö, Brännö, Köpstadsö, Styrsö, Donsö och Vrångö har i dag totalt ca 1 400 helårshus och ca 900 fritidshus. Helårsöarna har bofast befolkning och utbyggd service, teknisk försörjning och kommunikationer. Nya helårsöar bör undvikas då detta innebär stora investeringskostnader och bl a förlänger restiderna till de redan fungerande samhällena.

Den äldre bebyggelsen ligger ofta koncentrerad vid hamnarna. Genom att i första hand förtäta den befintliga bebyggelsen kan marken utnyttjas bättre. Dessutom är det ekonomiskt fördelaktigt att kunna nyttja befintliga tekniska system. Nyexploateringsområden bör ligga i direkt anslutning till befintliga bebyggelseområden.

I gällande byggnadsplaner finns i dag ca 330 outnyttjade byggnadsrätter. Dessutom finns vissa förtätningsmöjligheter. Nästan all mark är privatägd och det är svårt att styra tidpunkten då tomten bebyggs. Undantag utgör ca 30 kommunala tomter på Donsö och Vrångö. Dessa kan endast förvärvas av personer som har sin utkomst i skärgården. Eventuella aktiva kommunala insatser måste ske antingen genom att ta i anspråk områden för nyexploatering eller genom att bearbeta gällande planer. Nyexploateringsområdena beräknas rymma ca 250 tomter efter det att erforderliga ytor avsatts för friområden utmed strandzon.

Om inte serviceunderlaget ska minska måste bostadsbyggandet vara minst så stort att utglesningen kompenseras. Det är inte troligt att befolkningen ökar med dagens måttliga tillskott av bostäder.

Om bostadsbyggandet skulle öka, får detta enbart positiva effekter - serviceunderlaget ökar och befintliga anläggningar utnyttjas bättre. För de flesta kommunala anläggningar finns kapacitetsreserver och utbyggnadsstudierna visar att det är inte tillgången utan efterfrågan på bostäder som är problemet.

KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL BEBYGGELSE - BEVARINGSOMRÅDE

Många områden i södra skärgården har kulturhistoriskt värdefull bebyggelse som belyser olika tidsepoker. De sju områden som utpekas i planen är hämtade från bevaringsprogrammet för Göteborg. Då dessa är antagna i kommunfullmäktige finns erforderliga kommunala beslut för tillämpning av § 38 byggnadsstadgan. Intill dess bevarandeaspekterna kan inarbetas i eventuellt ändrade detaljplaner, bör denna tillämpas vid byggnadslovsprövning.

§ 38 byggnadsstadgan:
..... "Inom ett bebyggelseområde som utgör en värdefull miljö skall dessutom särskild hänsyn tas till områdets egenart.

En byggnad som är av större värde från historisk, kulturhistorisk eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas vare sig genom arbeten på själva byggnaden eller genom bebyggelse i grannskapet"...

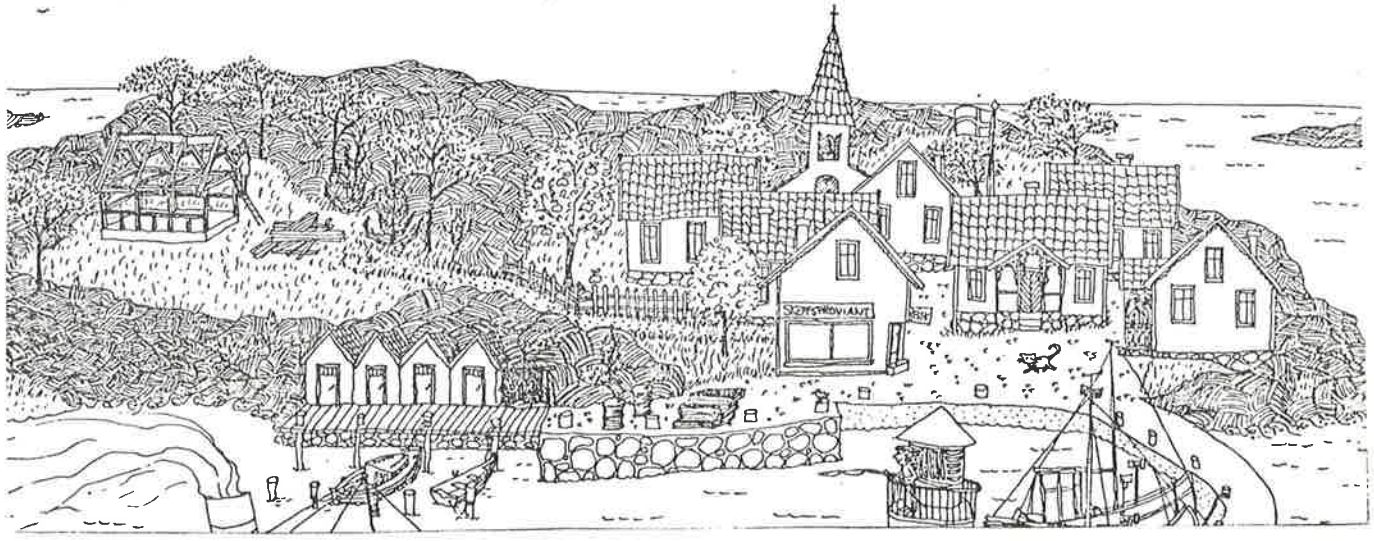

FRITIDSHUSBEBYGGELSE

Förutom ca 900 fritidshus på helårsöarna finns det i dag ca 300 fritidshus på andra öar. I dag obebyggda öar är så värdefulla för det rörliga friluftslivet att de inte bör bebyggas.

Gällande planer reglerar inte en byggnads användning som helårs- eller fritidshus. Outnyttjade byggrätter kan alltså bebyggas med antingen helårshus eller fritidshus. Planförslaget anger dock inte några nya helårsöar och endast fyra fritidshusöar, nämligen Förö och St Knarrholmen, Kårholmen och Sjumansholmen. På dessa öar bör förtätning och i viss mån utökning av befintliga fritidshusområden kunna tillåtas. Andra former av fritidsboende, t.ex. stugbyar, bör endast få komma till stånd inom bebyggelseområdena.

VERKSAMHETER

Ett väl fungerande skärgårdssamhälle förutsätter en hög grad av självförsörjning. Pendlingen till fastlandet är stor i dag, ca 40 %. Det är viktigt att försöka bibehålla och förstärka befintliga verksamheter, samtidigt som ny företagsamhet måste stödjas. Verksamheterna bör ligga nära hamnar och kommunikationer och mindre företag och icke störande verksamheter bör tillåtas i bostadsområden.

I gällande byggnadsplaner finns ett begränsat utrymme för tillskott av verksamheter. Dessutom finns möjlighet att fullfölja planerade hamnutbyggnader. Eventuellt tillkommande industrier bör i första hand förläggas till östra Styrsö. Gjorda planutredningar vid Skäret kan vid behov fullföljas till fastställd plan.

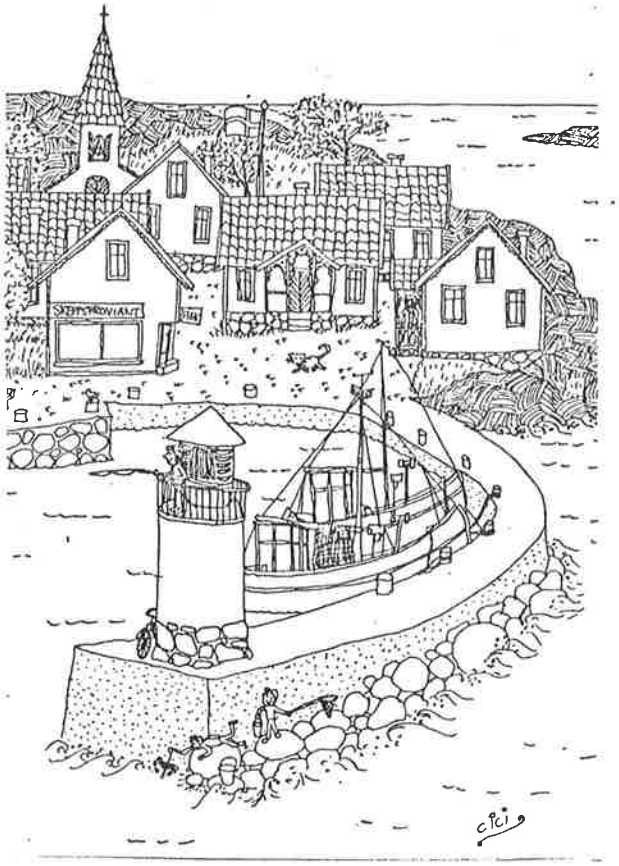

SERVICE

För helårsbefolkningen är grundservicen viktig. Det måste också finnas fungerande kommunikationer för serviceresor såväl mellan öarna som från skärgården till fastlandet. I varuförsörjningsplanen för södra skärgården från december 1982 uttalas en målsättning om att varje helårsö, som i dag har egen livsmedelsbutik, får behålla minst en butik.

Varje helårsö med undantag av Köpstadsö har minst en livsmedelsaffär. Lågstadieskola finns på Asperö, Donsö, Styrsö och Vrångö. Högstadieskolan på Styrsö är nu färdig. Post eller postställe finns på alla helårsöar. Förutom denna grundservice finns läkare, tandläkare, barnavårdscentraler, banker, bibliotek, dam- och herrfrisör, bensinstation och viss annan detaljhandel. Någon ytterligare etablering av överordnad service är inte att vänta, men mark för allmänt ändamål bör reserveras på de öar som i dag inte har fullgod grundservice. Lokalkontor för försäkringskassa saknas i skärgården.

TEKNISK SERVICE

Områdesplanen har utformats så att tillkommande bebyggelse skall kunna använda redan utbyggd kommunalteknisk service. Förtätning går före nya områden. De senare ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. Kommunens utgifter bör därmed bli mycket små. Mer exakta uppgifter kan fås vid detaljplaneringen av de nya områdena.

FRILUFTSLIV, NATUR- O. KULTURVÅRD

SKÄRGÅRDENS VÄRDEN

Södra skärgården har stort värde för såväl det rörliga friluftslivet som natur- och kulturvården. Friluftslivet omfattar många aktiviteter. Störst betydelse har bad, båtliv och fritidsfiske, men många besöker skärgården för dess skönhet och natur- och kulturvärden. Flera områden tillhör de botaniskt mest värdefulla i kommunen. Fågelarter som är ovanliga i dessa delar av landet häckar på några öar. Lämningar från bronsåldern och sillfiskeperioderna förekommer.

Dessa värden skall bevaras. Det innebär att inga förändringar som kan försvåra markens användning för detta ändamål kan tillåtas.

KONKURRENS OM VÄRDEFULLA OMRÅDEN

Friluftslivets utbredning i skärgården leder till vissa konflikter med andra markanvändningsintressen. Försvarets skydds- och kontrollområden innebär restriktioner för utländska medborgare och fågelskyddsförordnanden innebär tillträdesförbud under vår och försommar. Dessutom kan friluftslivet förorsaka slitage på känslig markvegetation.

Med den stora betydelse som skärgården har för friluftslivet, är det angeläget att restriktioner i form av tillträdesförbud kan begränsas. Lättnader av gällande regler inom de militära skyddszonerna är önskvärda för åtminstone några öar.

NATUR- OCH KULTURVÄRDENA KAN BEVARAS

Värdefulla områden av naturvetenskapligt intresse har angetts som områden av stort värde för naturvården. Dessa tillhör klass I och II enligt natur- och kulturvårdsprogrammets klassificering. Här återfinns några av de mest värdefulla områdena för växt- och djurlivet i kommunen.

Labyrinten på Vrångö

Det kulturhistoriska värdet omfattar hela ögruppen, men därutöver har särskilt känsliga områden angetts. Dessa är angivna i planförslaget som områden av särskilt stort värde för kulturminnesvården. Avgränsningarna omfattar, utöver själva objektet, även dess omgivning.

För att natur- och kulturminnesvårdens värden skall kunna bestå, finns behov av skötsel- och vårdåtgärder.

Fågelskyddsområden

Inventeringar har visat att ytterligare fyra öar har skyddsvärt fågelliv utöver befintliga fågelskyddsområden. Av dessa är Manneskären och Stenskär små och har mindre intresse för friluftslivet. De föreslås därför som fågelskyddsområden med tillträdesförbud för allmänheten under våren och försommaren. Däremot är Amneskären och Yttre Tistlarna av stor betydelse för friluftslivet och bör inte beläggas med fågelskydd.

FRILUFTSLIVET KAN UTVECKLAS

De mest attraktiva områdena för det rörliga friluftslivet ligger i den södra delen av skärgården. Här är naturen förhållandevis orörd och förutsättningarna för bl a friluftsbad är goda. Flest besökare har sydöstra Vrångö och Kungsö.

De goda möjligheter för friluftsliv som skärgården erbjuder utnyttjas i dag endast till en del. Om fler människor skall kunna beredas tillfälle att besöka de många unika platser som finns, måste tillgängligheten förbättras till fler områden. Det är i detta fall inte fråga om reguljära turer utan turer som skall sättas in vid lämplig tidpunkt.

I områdesplanen har områden av särskilt stort värde för friluftslivet avgränsats. Detta är områden som har goda förutsättningar för både friluftslivsaktiviteter och naturupplevelser. Här kan åtgärder behövas för att undvika slitage på naturen. Anläggning av stigar och uppsättning av informationstavlor är exempel härpå. Dessutom behövs renhållnings- och skötselåtgärder.

Befintliga friluftsbad på Vargö, norra och södra Vrångö samt Kungsö och Tornö har angetts vara av stort värde för friluftsbad. Dessa kan förses med enklare utrustning och dessutom behöver tillgängligheten till dessa förbättras.

Då naturreservat för Vrångöskärgården bildades 1979-06-21 säkerställdes denna del för det rörliga friluftslivet. Reservatsbestämmelserna är utformade så att åtgärder av ovan nämnt slag kan utföras.

Vargö

Vargö har värdefull natur och kan nås med kollektivtrafik. Den har därför stort värde för friluftslivet. Den brygga som Styrsöbolaget anlöper är privat och allmänhetens tillträde är löst genom ett interimistiskt naturreservat. Detta går ut 1984-06-30.

I planarbetet har Vargö bedömts ha så stora värden att det interimistiska naturreservatet bör fullföljas till ett slutligt naturreservat. Härigenom säkras allmänhetens tillträde till ön. Ansvaret för bryggan och ersättningsfrågorna måste lösas i samband med den eventuella reservatsbildningen.

I naturreservatet bör endast anläggningar för det rörliga friluftslivet tillåtas. Den diskuterade utbyggnaden av anläggningen vid värdshuset kan dock realiseras.

Stora Rävholmen

Stora Rävholmen har goda förutsättningar för bad och båtliv men kan i dag inte nås med kollektivtrafik. Då försvaret har ett långtidsarrende på ön kan åtgärder för att öka tillgängligheten ej realiseras.

Anläggningar för övernattning

Bristen på övernattningsmöjligheter för tillfälliga besökare har påpekats i olika sammanhang. Av enkäten framgår att både de bofasta och fritidsfolket föredrar vandrarhem och stugbyar medan campingplatser avvisas helt.

Det militära skydds- och kontrollområdet i norra delen av skärgården begränsar starkt de utländska medborgarnas möjlighet att besöka öarna. Då turistanläggningar förutsätter fritt tillträde för alla, service och kommunikationer återstår endast Vrångö som möjlig "turistö". Denna ö har dessutom goda markresurser och utmärkta friluftsbad.

För de öar som ligger inom det militära skyddsområdet och som har förutsättningar för vandrarhem i form av lämpliga lokaler (t ex gamla skolan på Styrsö) bör möjligheterna för sådana undersökas gentemot försvarets intressen.

SÄKERSTÄLLANDE AV SKÄRGÅRDENS VÄRDEN

I stort sett all mark utanför gällande planer omfattas av strandskydd (§15 NVL). För hela Vrångö-skärgården gäller ett naturreservat (§ 7 NVL) från 1979-06-21 och för Vargö finns ett förordnande om interimistiskt naturreservat (§11 NVL) t o m 1984-06-30. Tio öar eller ögrupper är fågel- och sälskyddsområden.

Området norr om Vrångö-reservatet omfattas till största delen av militärt skyddsområde. För flera öar råder också tillträdesförbud. Antalet objekt som kan anses vara av stort naturvärde är få. Därför kan skäl för ett förordnande som naturreservat för återstående delar av skärgården inte anses föreligga. För Vargö föreslås att det interimistiska reservatet fullföljs till naturreservat enligt §7 NVL. För Vinga föreslås att ett förordnande prövas enligt §19 NVL naturvårdsområde, dels för att skydda den värdefulla naturen, dels för att kunna införa lämpliga restriktioner för allmänhetens uppträdande. Ytterligare två öar, Stenskär och Manneskären föreslås få fågelskydd, då dessa har skyddsvärt fågelliv och är av mindre värde för friluftslivet.

ANVÄNDNING AV VATTENOMRÅDEN

Från ett flertal håll ställs anspråk på vattenområdena i södra skärgården, exempelvis sjöfart, fiske, bad, båtliv, muddertippning, bevarande av fiskens reproduktionsområden samt fiskodling. Med stigande tryck kommer problemen att öka. En helhetsbild över kommunens vattenområden framstår som nödvändig.

Havsbruket ställer nya krav på kunskaperna om verksamheten och dess påverkan på omgivningen. I avsaknad av denna kunskap har kontoret föredragit att inte ta ställning till dessa problem. Konflikterna mellan olika anspråk behandlas därför inte i planen.

En översiktlig bedömning visar att större konflikter mellan å ena sidan sjöfarten och å andra sidan fritidsbåtarna och fisket inte finns. Generellt anser kontoret dock att fiskodlingar bör undvikas i nära anslutning till frekventerade farleder och på betryggande avstånd från särskilt värdefulla fritidsbad. Likaså bör biologiska inventeringar göras innan eventuella muddringar företas.

KOMMUNIKATIONER

De ekonomiska förutsättningarna för åtgärder inom kommunikationsområdet är begränsade. Det finns därför inte anledning att ompröva gällande beslut att skärgården ska förbli bilfri och att all trafikering ska ske med båt.

Ombyggnad av båtterminalen på Saltholmen har slutförts under hösten. Tills vidare behöver därför inget alternativt läge diskuteras. Problemet med uppställningsplatser för öbornas bilar får lösas i en översiktlig planering för Långedragsområdet.

Tillkomsten av Styrsö högstadieskola har medfört fler turer till Styrsö från både Brännö Husvik och Rödsten. Beträffande alternativet med en bro mellan Brännö och Asperö kvarstår handlingsfriheten.

Områdesplanen ger möjlighet till anlöpningspunkt för passagerarbåt på både NO Vrångö och Kungsö. NO Vrångö bör prioriteras.

STADSBYGGNADSKONTORET

Box 2554 403 17 Göteborg
Telefonnr 031 - 61 10 00
Besöksadress Köpmansgatan 20

Datum
1982-12-14

Handläggare:
Britt Kjellberg
Göran Jonsson

Byggnadsnämnden

Dnr 6558/79

GÖTEBORG

Områdesplan för södra skärgården

Bakgrund

I den fysiska riksplaneringen har södra skärgården angetts som riksintressant ur flera aspekter, nämligen rörligt friluftsliv, kulturminnesvård samt yrkes- och fritidsfiske. Skärgården ingår också i den s k "högexploaterade kusten", där bättre tillgänglighet för turism och friluftsliv bör eftersträvas. I den kommunöversikt för Göteborg som antogs av kommunfullmäktige 1977-03-09 föreslogs att områdesplan skulle upprättas för södra skärgården, bl a som säkerställandeinstrument för dessa intressen.

Ärendets handläggning

Föreliggande material utgör slutligt förslag till områdesplan för södra skärgården. Ärendet har tidigare behandlats i BN 80-11-25 och 80-12-09 (Förslag till områdesprogram-remiss) 82-02-09 och 82-02-23 (Riktlinjer, remissynpunkter och kommentarer) samt 82-06-01 och 82-06-15 (Förslag till områdesplan - remiss och utställning).

Förslaget till områdesplan för södra skärgården har varit utsänt på remiss under tiden augusti - oktober 1982. Samtidigt har förslaget varit utställt på 8 av skärgårdens öar under tiden juni - augusti samt i stadsbyggnadskontorets utställningshall, kvarteret Traktören, under september och oktober. Under utställningstiden har information lämnats även ute i skärgården. Särskilt samråd har hållits med länsstyrelsen 80-11-28 (Förslag till områdesprogram) och 82-06-03 (Förslag till områdesplan).

Förslaget har mottagits mycket positivt och endast ett fåtal remissorgan har framfört större anmärkningar. Dessa är av i huvudsak två slag nämligen bristande klarhet i teckenförklaringar till plankartan och avsaknaden av en plan för havsbruket (musselodling, mjukbottnar, muddertippning etc).

Beträffande kartan har kontoret i föreliggande förslag ändrat beteckningarna på så sätt att de sammanfaller med vad kontoret angett på motsvarande kartmaterial i markdispositionsplanen.

I fråga om havsbruket anser såväl hälsovårdsnämnden som fiskenämnden, kommundelsnämnden och naturvårdsverket, att områdesplanen för att bli fullständig borde kompletteras med en plan för vattenområdena. Kontoret delar uppfattningen att detta är en angelägen planeringsuppgift. Områdesplanen behandlar endast markanvändningen och vattenområdena omfattas sålunda inte av planen. Det tillgängliga faktaunderlaget inom detta ämnesområde är dock mycket bristfälligt. Forskning pågår visserligen på ett flertal ställen,

RA 1234 78-09

bl a på västkusten men forskningsobjekten är långsiktiga och användbara resultat för ställningstaganden i planeringssammanhang torde låta vänta på sig. Som exempel kan nämnas att "styrgruppen för vattenbruk" (som arbetar delvis på uppdrag av "Havsresursdelegationen") i dagarna framlagt ett programförslag för svenskt vattenbruk. Med hänsyn till ovanstående samt önskemålet att få planarbetet slutfört till årsskiftet 1982/1983 föreslår kontoret att frågan om vattenområdenas utnyttjande och en reglering av detta utnyttjande får anstå tills förutsättningarna för havsbruk i södra skärgården har klarnat.

./. Bilagda handlingar utgörs av korrigerad plankarta, "Beskrivning till områdesplan" december 1982 samt remissvar med kommentarer. Av kostnadsskäl föredrar kontoret att avvakta med tryckning av den samlade, slutliga planen för att eventuella ändringar ska kunna införas som resultat av byggnadsnämndsbehandlingen.

Förslag till beslut

Stadsbyggnadskontoret föreslår byggnadsnämnden besluta:

att godkänna förslaget till områdesplan för södra skärgården och

att föreslå kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige hemställa om antagande av förslaget till plan.

Karl-Henry Henriksson
stadsbyggnadsdirektör

Bengt-Olof Holmberg
generalplanechef